

Korvaus kuntakokeilun viivästymisestä

HYVOLTK 18.01.2023 § 194
5/02.05.01.01/2023

VALTION KORVAUKSET KUNNILLE TYÖLLISYYDEN EDISTÄMISEN KUNTAKOKEILUN VIIVÄSTYMISESTÄ

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilujen oli tarkoitus käynnistyä vuoden 2021 alusta. Kokeilujen käynnistyminen kuitenkin viivästy hallituksen esityksessä (HE 87/2020 vp ja HE 114/2020 vp) ehdotetusta ajankohdasta kahdella kuukaudella käynnistyen 1.3.2021, kun laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta (1269/2020, jäljempänä kokeilulaki) tuli voimaan. Kokeiluun osallistuvat kunnat olivat ehtineet tekemään jossain määrin rekrytointeja ja sitoutumaan eräisiin muihin menoihin kokeilun käynnistämiseksi heti vuoden alusta, minkä ne toivat esiin asian eduskuntakäsittelyssä. Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta piti kokeilulakia koskevassa mietinnössään (TyVM 16/2020 vp) tarpeellisena, että kunnille korvataan pääosin kokeilusta aiheutuvat kustannukset tammi- ja helmikuun ajalta.

Korvauksien maksaminen kunnille

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana olevista kunnista osa on vaatinut työ- ja elinkeinoministeriöltä korvausta kustannuksista, jotka niille on niiden oman ilmoituksen mukaan aiheutunut tammi- ja helmikuulta 2021, jolloin työllisyyden edistämisen kuntakokeilun olisi kokeilua koskevan hallituksen esityksen (HE 87/2020 vp ja HE 114/2020 vp) mukaan pitänyt olla käynnissä, mutta ei vielä ollut. Työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana oleminen perustuu halukkaiden kuntien hakemuksiin. Kuntakokeilujen valmisteluvaiheessa kunnille ilmoitettiin, että kokeiluun osallistuvilta kunnilta odotetaan panosta, joka vastaa 15 prosenttia kuntien työmarkkinatuen rahoitusvastuusta. Voidaan siis olettaa, että kokeilukunnissa käytettiin jo ennen työllisyyden edistämisen kuntakokeilua rahaa työllisyyden hoitoon vähintään 15 prosenttia kunkin kunnan työmarkkinatuen rahoitusvastuuta vastaava määrä. Kokeilulaissa ei edellytetä kunnilta omien resurssien käyttöä kokeilussa. Kokeilujen ajaksi kokeilukuntiin on siirretty työ- ja elinkeinotoimistojen 2/3 henkilöstöä. Valtio rahoittaa julkisen työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukaiset palvelut valtion talousarvion määrärahoista riippumatta siitä, onko kyseessä kokeilun vai TE-toimiston asiakas. Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on työllisyyden edistämisen kuntakokeilua koskevassa mietinnössään pitänyt tarpeellisena, että kunnille korvataan pääosin kokeilusta aiheutuvat kustannukset tammihelmikuun 2021 ajalta. Eduskunta hyväksyi kokeilulain työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietinnön mukaisena. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietinnön kirjauksen toteuttamiseksi työ- ja elinkeinoministeriö on päättänyt maksaa kokeilukunnille korvausta. Työ- ja elinkeinoministeriö ei ole saanut korvausta vaatineilta kunnilta korvauksen maksamiseksi riittävää selvitystä, mitkä kustannukset aiheutuvat kokeilun alun viivästymisestä. Kuntakohtaisten toteutuneiden kustannusten selvittäminen olisi työ- ja

elinkeinoministeriön saaman käsityksen mukaan hyvin haastavaa ja hallinnollisesti raskasta. Näin ollen kokeilukunnille on päätetty maksaa laskennallinen korvaus. Laskennallisen korvauksen määrittelyssä kunnille aiheutuneiden kustannusten enimmäismääränä on pidetty määrää, joka vastaa 15 prosenttia kunkin kokeilukunnan työmarkkinatuen rahoitusvastuusta. Tämän määrän ylittäviä panostuksia ei kunnilta ole missään vaiheessa edellytetty. Työ- ja elinkeinoministeriö on saanut valtion talousarvioon kiinteän määrärahan momentille 32.30.34 työllisyyden edistämisen kuntakokeilun viivästymisestä maksettavia korvauksia varten. Momentin päätösosan mukaan määrärahaa saa käyttää työllisyyden edistämisen kuntakokeiluun osallistuville kunnille maksettavaan laskennalliseen korvaukseen kuntakokeilujen aloituksen viivästymisestä johtuen vuonna 2021. Momentille on myönnetty 4 450 000 euroa. Myönnetty määräraha mahdollistaa sen, että kullekin kuntakokeilukunnalle voidaan korvata 7,5 % kunnan tammi- ja helmikuun 2021 työmarkkinatuen rahoitusvastuuosuudesta. Ottaen huomioon eduskunnan valtion talousarviossa tarkoitukseen myöntämän rahoituksen määrän ja sitä koskevan päätösosan kirjaukset sekä edellä esitetyt huomiot kuntakokeilun rahoituksesta, työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että kaikille kokeilukunnille maksettava 7,5 % tammi-helmikuun 2021 työmarkkinatuen rahoitusvastuuosuutta vastaava määrä täyttää eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietinnön kirjauksen kunnille maksettavista korvauksista. Edellä esitetyin perustein työ- ja elinkeinoministeriö maksaa kokeilulain 3 §:ssä mainituille kunnille 7,5 prosenttia kunkin kunnan vuoden 2021 tammi-helmikuun työmarkkinatuen maksuosuudesta valtion talousarvion momentilta 32.30.34

Valtion maksama kompensatio Asikkalan kunnalle on 4511 euroa.

Valmistelija	Hyvinvointijohtaja Matti Kettunen, matti.kettunen@asikkala.fi , puh. 044 7780247.
Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Kettunen Matti
Päätösehdotus	Lautakunta merkitsee tiedoksi.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.